

IVS Poultry News

控制和预防 E.coli

ภาพรวมของปัญหา *E.coli* โรคนี้อ่อนให้เกิดความเสียหายในอุตสาหกรรมการเลี้ยงไก่เนื้อ เป็นอันมาก อาจพบอัตราการตายสูงถึง 30% จนถึง 50% ซึ่งการรักษาด้วยยาปฏิชีวนะนั้นก็ไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ทั้งอัตราการตายที่ค่อนข้างสูงและยังต้องมีการใช้ยาส่งผลให้ต้นทุนการผลิตไก่ต่อหน่วยค่อนข้างสูง

ภาพความเสียหาย

ในปีนี้การเลี้ยงไก่ตลอดทั้งปีมักประสบปัญหา *E.coli* มาโดยตลอด โดยเฉพาะในช่วงต้นปีนี้มีลักษณะความเสียหาย ดังนี้

- (1) อัตราการป่วยค่อนข้างสูง แทบจะทุกฟาร์มสามารถพบไก่ป่วยเป็นโรคนี้นี้ได้
- (2) อัตราการตายสูง ในช่วงการเลี้ยงสองสัปดาห์แรกอาจมีอัตราการตายสูงถึง 10-20%
- (3) การรักษาไม่ได้ผลเท่าที่ควร
- (4) ถึงแม้การรักษาจะลดอัตราการตายได้ แต่ในตลอดระยะเวลาการเลี้ยงสามารถพบการป่วยซ้ำได้อีก 2-3 ครั้ง ทำให้ต้องใช้ยาบ่อยครั้งตลอดรอบการเลี้ยงนั้นๆ ส่งผลให้ต้นทุนการเลี้ยงสูงขึ้น
- (5) พบเสมอว่าไก่ที่ป่วยตายนั้น ไม่ได้พบว่าป่วยด้วย *E.coli* เพียงอย่างเดียว มักพบมีการป่วยด้วยโรคอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น โรคนิวคาสเซิล (ND) โรคติดเชื้อหลอดลมอักเสบ (IB) โรคกัมโบโร (IBD) และโรคติดเชื้ออื่นๆ ด้วยเหตุนี้เองเมื่อผ่าซากจะพบวิการของโรคหลายโรค ทำให้ค่อนข้างยากในการตัดสินใจเลือกแนวทางการรักษา

IVS Poultry News

控制和预防 E.coli

สาเหตุ

1. สำหรับการติดเชื้อ E.coli สามารถมีการติดเชื้อมาได้ตั้งแต่ฟาร์มไก่พ่อแม่พันธุ์ ตลอดจนกระบวนการขนส่งจนถึงฟาร์ม ถ้าหากมีการติดเชื้อก่อนข้างรุนแรงจะพบว่าลูกไก่เกิดสะดืออักเสบ ท้องเสียถ่ายเป็นสีขาว

2. เมื่อลูกไก่มาถึงฟาร์มลูกค้าแล้ว ยังมีทางการติดเชื้ออีกหลายทาง อาทิเช่น การปนเปื้อนเชื้อ *E.coli* ในน้ำที่ให้ไก่กินซึ่งเป็นช่องทางการติดเชื้อที่สำคัญ หรือติดเชื้อจากสิ่งแวดล้อมในเล้า ไม่ว่าจะเป็นวัสดุรองพื้น หรือเชื้อที่ลอยอยู่ในอากาศ

3. การระบายอากาศที่ไม่ดีที่ส่งผลให้เกิดแก๊สแอมโมเนียในเล้าสูง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูง จนถึงไอเสียที่เกิดจากการเผาถ่านหินให้ความร้อนในเล้าไก่ ทำให้การทำงานของเซลล์พอดโบกที่ระบบทางเดินหายใจของไก่ถูกทำลาย ส่งผลให้เชื้อ *E.coli* เข้าสู่ระบบทางเดินหายใจไก่ เกิดตุ่มอักเสบตามมา

4. เมื่อไก่เกิดการป่วยด้วยโรค *E.coli* เกษตรกรมักจะให้ยาหลากหลายชนิดด้วยความไม่เข้าใจ ซึ่งจะส่งผลให้แบคทีเรียที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายรวมถึง *E.coli* ชนิดที่ก่อประโยชน์ต่อร่างกายถูกทำลายไปด้วย อาจส่งผลให้เกิดโรคอื่นๆ ตามมา

5. *E.coli* ชนิดที่ก่อให้เกิดโรคนั้น พบได้ทั่วไปตามสิ่งแวดล้อมที่ไก่อยู่ ถ้าการสุขาภิบาลหรือความสะอาดในเล้าไม่ดีพอ สภาพภูมิอากาศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในรอบวัน บวกกับไก่อยู่ในภาวะเครียด เหล่านี้จะทำให้ไก่ป่วยด้วยการติดเชื้อ *E.coli* อย่างรวดเร็ว

IVS Poultry News

控制和预防 E.coli

การเปลี่ยนแปลงทางพยาธิสภาพ

เชื้อ *E.coli* มีมากมายหลายชนิดด้วยกัน ซึ่งในแต่ละชนิดจะก่อให้เกิดพยาธิสภาพในแต่ละอวัยวะไม่เหมือนกัน แต่มักจะร่วมกันก่อโรคให้เกิดพยาธิสภาพในหลายอวัยวะพร้อมๆ กัน เมื่อทำการผ่าซากไก่ที่ป่วยจากการติดเชื้อ *E.coli* จะพบมีหนองและไฟบรินหุ้มตับ เยื่อหุ้มหัวใจอักเสบและมีหนอง ถุงลมอักเสบและมีหนอง ผนังช่องท้องและช่องอกอักเสบ เยื่อหุ้มข้อต่ออักเสบ เยื่อบุอวัยวะต่างๆ บวมน้ำ ลำไส้อักเสบ สมออักเสบ subcutaneous edema อวัยวะภายในมีจุดเลือดออกหรือมีเลือดออก พบการคูดซึ่มไม่หมดของไข่แดง ฯลฯ ในไก่ใหญ่แล้ว เมื่อมีการติดเชื้อ *E.coli* อาจพบภาวะท้องมานได้

เชื้อ *E.coli* มีหลายชนิดด้วยกัน และการคื้อย่านั้นมักแตกต่างกันในแต่ละชนิดของเชื้อ *E.coli* ทำให้การใช้ยาบางครั้งได้ผล บางครั้งไม่ได้ผล อีกทั้งกระบวนการคื้อยของเชื้อ *E.coli* ดำเนินไปค่อนข้างเร็ว ทำให้ยาที่เคยใช้ได้ผลระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปมักให้ผลในการรักษาไม่ดีเท่าตอนแรก

IVS Poultry News

控制和预防 E.coli

ลักษณะอาการ

ส่วนใหญ่มักแสดงอาการไอ มีเสียงกรน หายใจมีเสียงดัง ท้องเสียเป็นสีขาว สีเหลือง สีเขียว หนึ่งตาบวม น้ำตาไหล หายใจลำบาก ฯลฯ เมื่อไก่ตายแล้วผิวหนังเป็นคล้ำ ซากขาค่น้ำ

สรุป

การป่วยเนื่องจากการติดเชื้อ *E.coli* นั้น มีสาเหตุโน้มนำมาจากการจัดการไม่ดี การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศอย่างรวดเร็ว แนวทางการป้องกันโรคที่เกิดจากเชื้อ *E.coli* สามารถกระทำโดย

1. ต้องมีการปรับการระบายอากาศและอุณหภูมิให้เหมาะสมและสัมพันธ์กัน
2. ความหนาแน่นของพื้นที่การเลี้ยงต่อตัวเหมาะสม
3. ความชื้นภายในเล้ามีความเหมาะสม ซึ่งอยู่ที่ 60-70%
4. อาหารและน้ำที่ให้ไก่ต้องให้ในปริมาณที่เหมาะสม และสะอาด
5. วางแนวทางป้องกันเชื้อจากภายนอกเข้าภายในฟาร์ม โดยเน้นเรื่องระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ
6. เน้นการสุขาภิบาลภายในและนอกเล้า